Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kvarken Fishing

Kalastusmatkailun kehittäminen Pohjanmaalla 2009–2012

LOPPURAPORTTI

Österbottens Fiskarförbund r.f.
www.kvarkenfishing.fi
www.fishpoint.net

Sisältö

1. Yleistä 4

2. Hankkeen toteuttaneet toimijat ja aikataulu 4

3. Hankkeen nimi ja numero 5

4. Hankkeeseen osallistuneet yritykset 5

5. Kustannukset ja rahoitus 6

5.1. Raportointi ja seuranta 6

6. Tavoitteet, toimenpiteet ja tulokset 6

6.1 Yleiset tavoitteet 6

6.2. Laadulliset ja määrälliset tavoitteet 6

6.3. Hankkeen toteuttamat toimenpiteet 7

6.4. Keskeisten toimenpiteiden toteuttaminen 7

6.4.1 Kalastusoppaiden luvat 7

6.4.2 Kalastuskeskukset 8

6.4.3. Tuotekehitys 9

Alueen brändi 10

6.4.6. Internet-kotisivut 10

6.4.7. Mökkikylien kalastuspalvelut 11

6.4.8. Koulutustarveselvitys 11

6.4.9. Kansainväliset markkinat 11

6.4.10. Markkinointimateriaali 11

6.4.11. Osallistuminen messuille 12

6.4.12. Markkinointi lehdissä 12

6.4.13. Muut markkinointitoimenpiteet 13

6.4.14. Osallistuminen seminaareihin, kursseille ja tapaamisiin 13

7. Hankkeen tulokset ja vaikutukset 13

7.2. Määrälliset tavoitteet 14

7.2.1. Google Analytics 14

7.3. Jatko 15

8. Lähteet 15

9. Liitteet 15

Yleistä

Österbottens Fiskarförbund r.f. ja Vaasan aikuiskoulutuskeskus ovat toimineet yhteistyökumppaneina Pohjanmaan kalastusmatkailuelinkeinon kehittämishankkeessa. Hankeidea muotoutui vuoden 2008 aikana, ja silloin muun muassa järjestettiin seminaari Pohjanmaan kalastusoppaille, matkailuyrittäjille, vesialueiden osakaskunnille ja kalastusalueille.

Hankkeen päätavoitteena on parantaa Pohjanmaan kalastusmatkailuyritysten toimintaedellytyksiä ja lisätä Pohjanmaan kalastusmatkailumahdollisuuksien tunnettuutta.

Hanke toteutettiin vuosina 2009–2011, ja sitä pidennettiin maaliskuuhun 2012. Hanke sai osan rahoituksestaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta 2007–2013, Matkailuelinkeinojen edistämisen toimenpidekokonaisuudesta. Hankkeen hallintoa hoiti Österbottens Fiskarförbund r.f.

1. Hankkeen toteuttaneet toimijat ja aikataulu

Hankkeen päämiehenä ja sen toteutuksen päävastuullisena on toiminut Österbottens Fiskarförbund r.f, Rauhankatu 20, 65100 Vaasa, http://www.fishpoint.net

Hankkeen toisena osapuolena on toiminut Vaasan aikuiskoulutuskeskus, Ruutikellarintie 2, 65100 Vaasa, http://www.vakk.fi

Vaasan aikuiskoulutuskeskus on vastannut hankkeen tiettyjen erikoisalueiden toteutuksesta (DVD:n laatiminen sekä toimenpide 6), mutta muut alueet on toteutettu yhteistyönä (messut, Internet-sivut). Österbottens Fiskarförbund on vastannut hankkeen kokonaiskoordinoinnista ja sen toteutuksesta muilta osin. Hankekoordinaattorina on toiminut suunnittelija Carina Rönn, Österbottens Fiskarförbund r.f, ja Vaasan aikuiskoulutuskeskuksen osalta projektinjohtajana kouluttaja Samuli Kaivonen. Kumpikin on työskennellyt hankkeessa osa-aikaisesti.

Hanke käynnistyi 1.1.2009 ja päättyi 31.03.2012.

Hankkeelle asetettiin työryhmä, jonka jäseninä ovat olleet seuraavat henkilöt:

Erkki Laakso	Pohjanmaan Matkailu
Gunvor Häggman	7 Sillan Saaristo
Katja Svenfelt	Pedersören kunta
Juha Ojaharju	Pohjanmaan Vapaa-ajankakastajapiiri
Göran Antila	Yrittäjä, Björkö Wärdshus
Pekka Heikkilä	ELY-keskus, kalatalousyksikkö
Henrik Backa	Yrittäjä, Kalax fiskelag
Carina Rönn	Projektinjohtaja, Österbottens Fiskarförbund
Samuli Kaivonen	Vaasan aikuiskoulutuskeskus

Työryhmään kutsuttiin myös Kari Viita-aho, Jorma Koivuniemi, Rolf Sund ja Paavo Rantala, mutta heillä ei ole ollut mahdollisuutta osallistua sen työhön.

Työryhmän tehtävänä on ollut edistää hankkeen toteutusta asiantuntemuksellaan ja ideoillaan. Ryhmä kokoontui kahdeksan kertaa.

2. Hankkeen nimi ja numero

Nimi:	Kvarken Fishing
Hankkeen numero:	3387
Ohjelma:	Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007–2013
Toimintalinja:	Maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen
Toimenpide:	Matkailuelinkeinojen edistäminen

3. Hankkeeseen osallistuneet yritykset

Seuraavat yritykset ovat toimineet hankkeessa omarahoitusosuudella. Niiden yhteystiedot ovat myös hankkeen kotisivuilla.

Yritys	Yhteyshenkilö	Verkkosivut www.
Björkö Camping	Janne Nedergård ja Sonja Björkman	bjorkocamping.com
Björkö Wärdshus	Göran Antila	bjorkowardshus.fi
Saaristomatkailu	Jorma Koivuniemi	saaristomatkailu.com
Kalastusopas M. Laine	Mikko Laine	yourfishingguide.com
Kvarken Safaris	Samuli Kaivonen	
Paniken Kalastusmatkailu	Kari Viita-Aho	panike.fi
PescaMare	Carina Rönn	pescamare.fi
Pro Björköby	Vesa Heinonen	probjorkoby.fi
Saaristotila Varppi	Jussi Mendelin	varppi.com
Wesander Safaris	Raymond Wesander	
Mikkelinsaarten luontoasema	Johanna Carlsson	
Hannelen mökit	Hannele Holm	hannelenmökit.vze.com
Wanha Tupa	Veli-Pekka Honko	wanhatupa.fi
Hopan luontomatkailu	Mika Hopiavuori	hopanluontomatkailu.fi
Odd Inn	Fredrik	oddinn.fi
J.J. Viita-aho	Jukka Viita-aho	kalastusvaasa.fi
Westcoast Sportfishing	Johan Nydahl	westcoastsportfishing.fi

Muut hankkeeseen osallistuneet yritykset olivat Hopan luontomatkailu, Villa Bullerås, Baltic Pike tours.

4. Kustannukset ja rahoitus

Hanke rahoitettiin Pohjanmaan ELY-keskuksen kautta kanavoidulla Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston hanketuella. Hanke on elinkeinon kehittämishanke, ja sen tukiprosentti on 90 %. Hankkeen hyväksyttävät kustannukset olivat kaikkiaan 193 261,00 euroa. Yksityisestä rahoitusosuudesta vastasivat Svenska kulturfonden, Österbottens Fiskarförbund ja hankkeeseen osallistuneet yritykset.

Kustannukset koostuvat palkkamenoista, ostopalveluista, vuokrista, matkakuluista sekä muista kustannuksista.

5.1. Raportointi ja seuranta

Hankkeesta on laadittu vuosittain väliraportti sekä loppuraportti hankkeen päättyessä.

Jatkossa Kvarken Fishing -kotisivuja ylläpitävät hankkeeseen osallistuneet yritykset, ja myös uusia yrittäjiä voidaan ottaa mukaan. Hankkeen tulosten ja kehittämisideoiden jatkoksi on suunniteltu uutta kehittämishanketta, joka suuntautuu enemmän tuotekehitykseen, yrittäjien koulutukseen sekä kansainvälisille markkinoille tähtäävään markkinointiin.

5. Tavoitteet, toimenpiteet ja tulokset

6.1 Yleiset tavoitteet

Tämän elinkeinon kehittämishankkeen tavoitteena oli luoda perusedellytyksiä kalastusmatkailun kehittämiselle alueella ja sitä kautta luoda alueen matkailuyrityksille mahdollisuuksia ansiotulojen kasvattamiseen. Hanke pyrki kehittämään Pohjanmaasta uutta houkuttelevaa kohdetta kalastusmatkailijoille.

Sen yksityiskohtaisempina tavoitteina olivat toimivan lupajärjestelmän aikaansaaminen kalastusoppaille, kehittämismahdollisuuksia tarjoavien alueiden tunnistaminen, kalastusmatkailuyrittäjien ja muiden matkailualan yrittäjien välisen verkoston luominen sekä yleisen tietoisuuden lisääminen Pohjanmaan tarjoamista kalastusmahdollisuuksista.

Alueelle kehitetään brändi ja yhteiset Internet-sivut, joita voidaan markkinoida messuilla ja muissa tilaisuuksissa.

6.2. Laadulliset ja määrälliset tavoitteet

Määrällisiä tavoitteita mitataan kasvaneina asiakasvirtoina sekä uusiin että nykyisiin kalastusmatkailuyrityksiin ja Kvarken Fishing -Internetsivujen kävijämäärinä.

Laadullisissa tavoitteissa mitataan, miten hyvin hanke on onnistunut profiloimaan Pohjanmaan kalastusmatkailua ja tekemään sitä tunnetuksi alueen ulkopuolella. Hankkeessa laaditaan kalastusmatkailutuotteille yleiset laatuvaatimukset ja selvitetään noudatettavat määräykset. Laadullisissa tavoitteissa mitataan, miten hyvin niiden normeja toteutetaan alueen yrityksissä.

6.3. Hankkeen toteuttamat toimenpiteet

Hanke koostuu kahdeksasta toimenpidekokonaisuudesta seuraavasti:

- Poimia esiin houkuttelevimmat alueet, joissa on kehityspotentiaalia (kalastusoppaat, kalavedet, luvat ja yöpymismahdollisuudet olemassa), ja luoda toimiva lupajärjestelmä asiasta kiinnostuneiden vesialueiden omistajien/kalastusalueiden kanssa. Kehittää kalastuskeskuksia ja kuntien informaatiota kalastuksesta Pohjanmaalla.
- Inventoida nykyiset, toimivat kalastuspaketit; keskustella eri teemoista, kalastusryhmistä ja luoda kalastusmatkailuyrittäjien ja matkailualan muiden palveluyritysten välisiä toimivia verkostoja. Selvittää, mitä uusia asiakasryhmiä ja tarpeita on.
- Pohjanmaa saa kalastusalueena oman profiilin (brändin).
- Luoda markkinointia varten yhteinen Internet-sivusto.
- Lisätä kalastuksesta kiinnostuneille mökinvuokraajille suunnattuja palveluja Pohjanmaalla ja kehittää kalastuspalveluja yhteistyössä mökinvuokraajien kanssa.
- Selvittää lisäosaamisen tarve ja tehdä kurssiehdotuksia.
- Tutkia yrittäjien edellytykset kansainvälisille markkinoille ja selvittää ulkomaiset matkanjärjestäjät, joiden kautta markkinointikanavia voisi avata ulkomaille.
- Alueen ja Internet-portaalin markkinointi messujen ja esitteiden sekä videoiden avulla.

6.4. Keskeisten toimenpiteiden toteuttaminen

Alueen kehittämisen perusedellytyksinä ovat hyvät kalavedet ja palvelujen saatavuus. Myös vesialueen omistajan asenne kalastusmatkailun kehittämiseen on tärkeä, koska kalastusoppaat ovat riippuvaisia paikallisista kalastusluvista.

Taattu saalis, mieluiten mahdollisuus suurten kalojen pyytämiseen, sekä majoitus, kalastusoppaat, ruokailumahdollisuudet, veneet ja kalastusvälineet ovat kalastusmatkailijoiden kannalta perusedellytyksiä palvelun ostamiselle. Tällaisen kalastuspalvelun tai -tuotteen tulee lisäksi olla paketoituna tuotteeksi, joka on helposti saatavilla ja ostettavissa. Täytyy siis olla joku, joka voi myydä ko. tuotetta.

Raippaluodon saaristolla on Pohjanmaalla tällä hetkellä kattavimmat palvelukokonaisuudet, ja sinne voi jo nyt alkaa myydä kalastuspaketteja. Siellä on hyvät haukivedet, majoitus, useita kalastusmatkailua tuntevia yrityksiä sekä suhteellisen hyvät liikenneyhteydet ja muut palvelut. Kehitystä edistäisivät majoituspuolen suurempi kapasiteetti sekä erikoistuminen ja suuntautuminen kalastusmatkailuun.

Muita potentiaalisia alueita ovat Kristiinankaupungin seutu, Luoto-Pietarsaari, Sundom, Petolahti-Moikipää ja Maksamaa.

6.4.1 Kalastusoppaiden luvat

Ensimmäisenä toimenpiteenään hanke keskusteli kalastusalueiden hallitusten kanssa kalastusaluekohtaisten lupien käyttöönotosta kalastusoppaille. Kalastusalueet, jotka ovat lakisääteisiä yhteistyöelimiä, eivät kuitenkaan voi itse päättää kalastuslupien myöntämisestä, vaan ne ovat riippuvaisia siitä, siirtävätkö osakaskunnat tai kalastuskunnat eli kalastusalueiden jäsenet kalastusoikeuden niille. Pohjanmaan rannikkokaistaleen kalastusalueita ovat Kristiinankaupungin-

Isojoen kalastusalue, Närpiön-Kaskisten kalastusalue, Korsnäsin-Maalahden kalastusalue, Mustasaaren kalastusalue, Norra Kvarkenin kalastusalue, Uudenkaarlepyyn kalastusalue ja Norra Svenskan kalastusalue.

Keskustelujen tuloksena ainoastaan yksi kalastusalue, Mustasaaren kalastusalue, otti käyttöön yhteisen lupajärjestelmän, joka kuitenkin käsitti vain osia Mustasaaren kunnan mantereenpuoleisista vesialueista. Lupajärjestelmä myönnettiin alueelle kahden vuoden koeajalla. Yksikään kalastusopas ei lunastanut lupaa, koska lupa-alueelta puuttuivat muut palvelut eikä sen lähistöllä ollut yleistä satamaa. Mikäli Mustasaaren kunnan saaristonpuoleinen osa eli Raippaluodon-Björköbyn alue olisi osallistunut yhteiseen lupa-alueeseen, useat kalastusoppaat olisivat todennäköisesti lunastaneet luvan. Tämä osoittaa, etteivät lupa-alueet voi olla irrallaan muista palveluista, koska kalastusoppaiden asiakkaat käyttävät myös majoitus-, ruokailu- ja kokouspalveluja. Kalastusoppaan toiminta on vain yksi osa tuotepakettia.

Kalastusoikeuden siirto osoittautui monimutkaiseksi prosessiksi, jossa suurimpina esteinä olivat:

- Pohjanmaalla yleinen järjestelmä, jossa osakaskunnat vuokraavat kalastusoikeuden kalastuskunnille; osakaskuntien ja kalastuskuntien vuokrasopimuksen muotoilut, jotka estävät siirron, tekevät päätöksenteosta byrokraattisen ja käytännössä vaikeasti toteutettavan;
- asennoituminen viehekalastukseen ja kalastusoppaisiin; kalastusmatkailua ei nähdä elinkeinopoliittisesta näkökulmasta vaan enemmänkin vapaa-ajankalastuksena vrt. läänikohtaiset viehekalastusluvat;
- kylänäkökulma on kalaresurssin hyödyntämisessä hyvin vahva ja painaa enemmän kuin elinkeinon näkökulma; kalastusta koskevan päätäntäoikeuden luovuttaminen jollekulle toiselle tuntuu hyvin vaikealta; kylässä toimivat yrittäjät kokevat harvoin ongelmia kalastusluvan saannissa.

Hanke on laatinut suomen- ja ruotsinkielisiä sopimustekstejä ja päätösten pohja-aineistoa kalastusalueille. Lisäksi hanke on tiedottanut lupajärjestelmän tarpeellisuudesta koulutuspäivillä, kokouksissa ja puhelinyhteyksissä.

Hankekoordinaattori on kirjoittanut kalastusmatkailusta ja lupajärjestelmän kehittämisestä artikkeleita esim. Suomen Kalastuslehteen ja Fiskeritidskrift för Finland -lehteen.

6.4.2 Kalastuskeskukset

Kalastusmatkailutoiminta ei alueellamme ole vielä niin mittavaa, että tarvittaisiin varsinaisia kalastuskeskuksia. Vaasan alueella luonnollinen kalastuksesta ja kalastusmatkailusta kertova informaatiokeskus on Merten Talo Raippaluodossa. Vuonna 2009 käynnistyneeseen Merten Talo -infopisteeseen on toimitettu tietoa alueen kalastusoppaista sekä Suomen kalastuslupajärjestelmästä.

7 Sillan Saariston toiminta-alueella on vuosina 2010 ja 2011 rakennettu kalastuksen infopistejärjestelmä. Se toteutettiin yhteistyössä Ruotsin Södra Lapplandin urheilukalastushankkeen kanssa, jossa 7 Sillan Saaristo oli yhteistyökumppanina.

6.4.3. Tuotekehitys

Hankkeen käynnistyessä Pohjanmaan kalastusmatkailun lähtötilanne oli, ettei varsinaista järjestettyä ja tavoitteellista kalastusmatkailua ollut. Opastettuja kalastusmatkoja tarjoavat yritykset suuntautuivat lähes pelkästään alueen omiin yrityksiin tai suurten yritysten ulkomaisiin asiakkaisiin. Kalastusmatkailu oli satunnaista eikä sellaisia kalastusmatkailun tuotepaketteja ollut, joita myydään jälleenmyyjien kautta tai joita voi varata kalastuspaketteina.

Outdoors Finland – Discover Pohjanmaa (OF-Pohjanmaa) -hankkeen kanssa toteutettiin yhteistyössä v. 2010 kysely alueen matkailuyrittäjille. Kvarken Fishing -hanke osallistui tutkimukseen kalastusmatkailuosan puitteissa. OF-Pohjanmaa vastasi kyselyn käytännön toteutuksesta ja teki yhteenvedon tuloksista. Kyselyn tulokset ja toteutus on kuvattu OF-Pohjanmaan loppuraportissa - Nykytilakartoitus Outdoors Finland – Discover Pohjanmaa esiselvityshanke 2011.

Keskeisimpiä tuloksia ja kehittämisehdotuksia olivat tuotepakettien kehittäminen, majoituskapasiteetin kasvattaminen sekä majoitus- ja kalastusmatkailuyritysten välisen yhteistyön lisääminen.

Hanke järjesti 23.8.2010 kansainvälistä kalastusmatkailua käsitelleen seminaariin vauhdittaakseen tuotekehitystä ja saadakseen tietoa kansainvälisestä kalastusmatkailusta. Seminaariin kutsuttiin luennoijia Ruotsista (Greger Jonsson, SalmoLapland) ja Tšekin tasavallasta (Zdenek Edelman, Pepa Travel). Seminaariin osallistui 24 henkilöä. Siinä käsiteltiin kalastusmatkailutuotteelle ja hauenkalastusmatkailulle asetettavia vaatimuksia. Seminaarista laadittiin erillinen muistio (liite).

Seminaarin tuloksena saatiin, paitsi lisätietoa Euroopan markkinoista, myös kriteerit hyvälle kalastusmatkailutuotteelle:

- Korkealaatuinen kalastus
- Hyvin toimivat saapumispalvelut
- Hyvät ja ajantasaiset kalastustiedot
- Taitavia oppaita/kalastusisäntiä saatavilla
- Hyvin hoidetut ja erittäin luotettavat veneet
- Hyvä, luonnonläheinen majoitus lähellä kalavesiä
- NOPEAT VASTAUKSET + TILASTOT

Hankekoordinaattori on toimittanut yrittäjille tietoa hankkeesta ja tarvittavista tuotteista sekä kalastusmatkailijoille suunnattavien tuotepakettien ja kokonaispalvelujen tarpeesta.

Työryhmä on yhdessä kalastusoppaiden kanssa laatinut yhteiset kalastussäännöt, jotka on yrityksissä pantu täytäntöön.

> Kalaa on käsiteltävä huolellisesti ja arvostavasti. Käytä pussia punnitsemiseen ja pihtejä koukun irrottamiseen. Saat pitää omaa käyttöäsi varten vain yhden hauen per kalastaja ja päivä (50–70 cm). Paikalliset kalastusmääräykset ovat saatavilla osoitteesta kvarkenfishing.fi tai oppaaltasi.

Muilta osin hanke suosittaa käyttämään Outdoor Finlandin tuotesuosituksia (Teemakohtaiset tuotesuositukset), jotka laadittiin v. 2010. Tuotesuosituksia on saatavilla useanlaiseen kesätoimintaan, mm. kalastukseen. Ne löytyvät osoitteesta http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/(pages)/Kehittämissuunnitelma_ja_tuotesuositukset

Alueen brändi

Työryhmä valitsi Pike Paradisen alueen brändiksi. Se keskittyy vahvimpaan tuotteeseemme, haukeen. Brändi on saanut positiivisen vastaanoton ja toimii markkinoinnissa hyvin kaikilla kielillä. Brändille on laadittu myös logo.

Pike Paradise -tuotenimelle on haettu tavaramerkin rekisteröintiä. Tavaramerkki rekisteröidään Österbottens Fiskarförbund r.f:n nimiin, koska hakijana ei voi olla hanke. Hakijan on oltava oikeushenkilö. Tavaramerkkiä on voitava käyttää Pohjanmaan kalastusmatkailun ja hankkeeseen osallistuvien yritysten markkinointiin.

6.4.6. Internet-kotisivut

Pohjanmaan kalastusmatkailulle on laadittu yhteinen Internet-portaali. Sen verkkotunnus on kvarkenfishing.fi. Hanke on markkinoinut kotisivuja messuilla ja lehti-ilmoitusten avulla. Tarkoituksena on, että asiakas saa Kvarken Fishing -sivuilta yleistä tietoa kalastuksesta ja löytää niiltä edelleen palveluntuottajien omille kotisivuille.

Sivuihin on liitetty Google Analytics, ja niiden kävijämääriä on näin pystytty seuraamaan. Sivuilla käydään yleisesti kesäkuukausina, mutta talvikuukausina on hiljaisempaa. Messuvierailujen seurauksena kävijämäärät ovat yleensä kasvaneet myös Pohjoismaiden ulkopuolelta. Suurin osa sivuilla vierailevista on Suomesta ja Ruotsista.

70–75 % kävijöistä löytää sivuille hakukoneiden kautta, n. 12 % tulee sivuille suoraan ja loput erilaisten linkkien kautta.

6.4.7. Mökkikylien kalastuspalvelut

Mökkiyrittäjän oma kalastusosaaminen ja -innostus ovat ratkaisevia sille, onko hänellä kiinnostusta kehittää kalastusmatkailua vuokraustoiminnan lisäksi. Kalastusmökkien Malo-kriteerejä sekä luokittelun toteutustapaa on esitelty osalle yrittäjistä. Nämä kriteerit ovat kuitenkin saatavilla vain suomeksi, mikä on vaikeuttanut tiedotustyötä Pohjanmaalla. Niistä on kuitenkin tiedotettu sopivimmat mökit omistaville yrittäjille. Malo-luokituksen toteutus maksaa yrittäjälle. Luokitukseen ei tällä hetkellä ole kovin suurta kiinnostusta. Lisäksi monilta mökkiyrittäjiltä puuttuu kalastusosaamista ja -tietoa.

Hankekoordinaattori on osallistunut seuraaviin kokouksiin ja tiedottanut kalastusmatkailusta:

- 7 Sillan Saariston tilaisuus yhdessä Lomarenkaan kanssa, Luodossa 23.3.2010
- 7 Sillan Saariston tiedotuskokous, Ähtävässä 19.5.2010
- yrittäjäkokous, Pietarsaaressa 14.10.2010

6.4.8. Koulutustarveselvitys

Kalastusmatkailuyrittäjien koulutustarpeita selvitettiin haastattelemalla heitä. Kaikkiaan haastateltiin 10 kalastusmatkailuyrittäjää. Selvityksen tulokset esitellään erillisessä liitteessä. Yrittäjät toivoivat saavansa lisätietoa markkinoinnista, sosiaalisen median käytöstä, Internet-markkinoinnista, turvallisuudesta, kielistä, tuotteiden paketoinnista ja testaamisesta. Tuloksia on tarkoitus työstää jatkohankkeessa.

Hanke on toteuttanut myös koulutustilaisuuksia. Yhteistyössä OF-Pohjanmaan kanssa yrittäjille järjestettiin markkinointi- ja tuotekehityskurssi sekä Tunne Turvaa -kurssi siitä, miten yrityksen turvallisuusasiakirjat on laadittava, jotta ne täyttävät lainsäädännön uudet vaatimukset.

Hanke on järjestänyt itse kurssin kotisivujen laadinnasta ja verkkomarkkinoinnista.

6.4.9. Kansainväliset markkinat

Hanke on ensi sijassa selvittänyt, minkälaiset edellytykset alueella on kansainvälisillä markkinoilla, mitä vaaditaan ja mitkä alueet voisivat olla mielenkiintoisia markkinoitavia. Lisäksi hanke on osallistunut kansainvälisille Balttour 2011 -messuille ja toimittanut markkinointimateriaalia Balttour 2012 -messuille.

6.4.10. Markkinointimateriaali

Laadittua markkinointimateriaalia on ensi sijassa käytetty messuilla tapahtuvaan markkinointiin. Lisäksi on laadittu lehtimainoksia.

Hanke on tuottanut seuraavat markkinointimateriaalit:

- Kokoomamappi tiedotusteksteille ja tuoteinfolehtisille
- Tuoteinfolehtisten pohja
- Logolla varustettu metrimitta

- Markkinointivideo
- Roll-up

Lisäksi hanke on tuottanut Kvarken Fishingin kotisivuilla ja ilmoituksissa käytetyt kuvat. Omia kuvien tuottamiseen päädyttiin, koska haukikuvien löytäminen alueelta osoittautui vaikeaksi. Myös yrittäjät ovat lähettäneet kuvia.

6.4.11. Osallistuminen messuille

Kvarken Fishing -hanke on osallistunut lukuisille messuille yhteistyössä 7 Sillan Saariston, Pohjanmaan Matkailun ja Merenkurkun maailmanperintöhankkeen kanssa. Messuille osallistuminen on tarkoittanut, että hankekoordinaattori ja/tai projektinjohtaja on jakanut messuilla materiaalia. Useimmilla messuilla on näytetty videota joko vuokra-TV:n, yhteisen monitorin tai oman tietokoneen kautta. Joillekin messuille on osallistuttu lähettämällä yhteistyökumppaneiden mukana materiaalia (video + tuoteinfolehtiset), joita yhteistyökumppanit ovat jakaneet messuilla.

- MATKA 2010, Helsinki
- VENE 10, Helsinki
- Retki 2010, Helsinki
- Erämessut 2010, Riihimäki
- Balttour 2011, Riika
- Pohjanmaan Suurmessut 2011, Vaasa
- VENE 11, Helsinki
- GoExpo11, Helsinki
- Erämessut 2011, Jyväskylä
- VENE 2012, Helsinki
- MATKA 2012, Helsinki
- Balttour 2012, Riika

Ainakin Balttour 2012 ja Vene 2012 ovat tuoneet kontakteja, jotka voivat johtaa suoraan myyntiin.

6.4.12. Markkinointi lehdissä

- Matkailu kotimaassa.fi -lehti 2010
- Pohjanmaan kautta -matkailuesite 2010, 2011 ja 2012
- 7 Sillan Saaristo -matkailuesite 2010, 2011 ja 2012
- Fiskeritidskrift för Finland
- Ihr Nordlandsfuhrer Winter/Spring 2010/11
- Baltic Stand by 2011
- Look at Finland 2012

6.4.13. Muut markkinointitoimenpiteet

Hanke on osallistunut kahden kansainvälisen vierailijan käyntiin. Jean-Sebastian Tingaud, Globefisher Fisher Travel Agency, vieraili alueella FinWestin kutsusta v. 2010. Hanke osallistui matkan suunnitteluun ja tapasi kävijöitä ja keskusteli heidän kanssaan.

Guillaume le Garec vieraili alueella lokakuussa 2011. Hän on ranskalainen kalastusalan lehtimies ja kirjoittaa alueesta kaksi artikkelia ranskalaisiin kalastuslehtiin. Hanke tuki vierailua taloudellisesti ja myös auttoi le Garecia kalastuksen järjestämisessä. Yksi artikkeli käsittelee Street fishingiä Vaasassa ja toinen hauen perhokalastusta Raippaluodossa. Le Garec jatkoi matkaansa Vaasan vierailunsa jälkeen Tampereen seudulle.

Visit Finland Workshop 4.10.2011 Turussa, jaettu tuoteinfolehtisiä asiasta kiinnostuneille jälleenmyyjille.

6.4.14. Osallistuminen seminaareihin, kursseille ja tapaamisiin

- FinWest-seminaari kalastusmatkailun kehittämisestä Länsi-Suomessa, Seinäjoella 22.4.2009
- Kaaos-kalastusmatkailuseminaari, Tampereella 26.11.2009
- Pro Björköbyn vuosikokous, Björköbyssä 11.4.2010 (oma puheenvuoro)
- Merenkurkun maailmanperinnön markkinointiryhmä
- Kalaviikko 2010, Helsinki (oma puheenvuoro)
- Markkinointiyhteistyöllä tulosta -seminaari, Jämsässä 26–27.10.2010
- Visit Kvarkenin tuotekehitysseminaari, Vaasassa 11.11.2010
- Kansainvälisesti kalavesillä – kalastusmatkailuhanke, Tampereella 13.2.2012
- OF-Pohjanmaan työryhmän jäsen

6. Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Osakaskunnat/kalastuskunnat on saatu tietoisiksi kalastusmatkailusta ja räätälöityjen kalastuslupien tarpeesta. Useilla osakaskunnilla/kalastuskunnilla on nykyään omat lupajärjestelmät kalastusoppaille tai päivä-/viikkokortit, joita kalastusoppaat voivat lunastaa asiakkailleen. Eduskunnassa on parhaillaan käsiteltävänä lakiesitys kalastusoppaiden kalastusluvista. Asiassa ei ryhdytä muihin toimenpiteisiin ennen kuin lakiesitys on käsitelty valmiiksi. Kalastusoppaiden lupia koskeva epävarmuus estää kalastusmatkailun kehittämistä.

Useat kalastusoppaat ovat hankkeen kuluessa käynnistäneet toiminnan ja valmiita kalastuspaketteja on nyt ostettavissa.

Pohjanmaan kalastusmatkailun kehityspotentiaalin tunnettuus on kasvanut kaikilla tasoilla, mikä näkyy hankekoordinaattoriin otetuissa yhteyksissä.

Hankkeen toimenpiteiden tarkoituksena on usein ollut yrittäjien osaamisen lisääminen tarvittavista tuotepaketeista, tuotteiden paketoinnista, ulkomaisten kalastusmatkailijoiden vaatimuksista ja tuotteiden saatavuudesta. Yrittäjät ovat aktiivisesti luoneet omia verkostoja, ja heidän keskinäinen

yhteistyönsä on toimivaa. Alueella on rakennettu tuotepaketteja, ja ne ovat myös osittain saatavilla matkailuportaalien ja varausjärjestelmien kautta. Markkinoille on tullut uusia toimijoita. Yrittäjien tietoisuus tuotteiden tarpeellisuudesta on kasvanut, samoin tietoisuus siitä, mitä kansainvälisen kalastusmatkailun käynnistäminen alueelle vaatii. Tällä hetkellä suurimmat puutteet ovat sopivien majoitusvaihtoehtojen saatavuus ja veneenvuokrausmahdollisuudet. Jotta kansainvälisten kalastusmatkailijoiden määrää saataisiin alueelle lisättyä, heille täytyy olla saatavilla myös varusteita, jotta he voivat kalastaa omin päin.

OF-Pohjanmaan tutkimuksessa kuvatun asiakasprofiilin ja yrittäjien kehittämishalukkuuden mukaan olemme oikealla tiellä, mutta kehittäminen vie aikaa. Kalastusmatkailijoiden prosenttiosuus kaikista kävijöistä on vielä pieni, mutta yrittäjien into kalastusmatkailun kehittämiseen ja tuotekehitykseen panostamiseen on suuri.

Hankkeen kotisivut toimivat hyvänä tuloporttina alueelle, ja Internetin hakukoneet löytävät alueen. Aluetta ja hankkeen Internet-sivuja on markkinoitu aktiivisesti messuilla. Hanke on määritellyt Baltian maat, Itä-Euroopan ja tietyt Keski-Euroopan maat kaikkein potentiaalisimmaksi markkina-alueeksi. Juuri avattu suora lentoreitti Vaasa-Riika on avannut uuden mielenkiintoisen markkina-alueen Baltian maihin ja Itä-Eurooppaan.

7.2. Määrälliset tavoitteet

Uusien yritysten lukumäärä hankeaikana	5
Uusia tuotepaketteja	3
Kansainvälisiä myyntikontakteja	1
Kotisivujen kävijämäärä 1.1.2010–1.3.2012	10 054
Kotisivujen yritysten lukumäärä	17
Tuoteinfolehtiset käyttöön ottaneiden yritysten lukumäärä	9

7.2.1. Google Analytics

Ehdottomasti suurin osa sivuilla vierailevista on Suomesta, seuraavaksi Ruotsista. Muista vierailijoista monet ovat Latviasta ja Saksasta.

Kävijämäärä lähes kaksinkertaistui vilkkaimpina kuukausina vuosien 2010–2011 noin 450 kävijästä 900 kävijään vuoden 2012 kesäkuukausina. Talviaikaan kävijämäärä on 200–300 kuukaudessa.

Tammikuussa 2012 kotisivuilla oli 284 kävijää 23 maasta. Hankkeella oli tarjolla materiaalia Helsingin MATKA 2012 -messuilla. Kävijät olivat mm. Suomesta, Ruotsista, Saksasta, Latviasta, Italiasta, Puolasta, Espanjasta, Englannista, Tšekistä, Slovakiasta, Belgiasta, Kiinasta ja Argentiinasta.

Useimmat löytävät sivuille Googlen ja Kvarken Fishingin kautta, ahvenen jigikalastus tuottaa myös monia käyntejä. Fishpoint.net ja pohjanmaa.fi -sivuilla on linkit Kvarken Fishingiin, ja ne tuottavat myös kävijöitä.

7.3. Jatko

Hankekoordinaattori on tehnyt aloitteen ulkomaalaisten matkanjärjestäjien vierailuun Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) kautta. Vierailu toteutetaan yhdessä Pohjanmaan Matkailun ja OF-Pohjanmaa2:n kanssa. OF-Pohjanmaa ottaa hoitaakseen järjestelyvastuun tämän hankkeen päätyttyä.

Pohjanmaan kalastusmatkailun kehittäminen jatkuu mahdollisesti uudessa hankkeessa, jonka hakemus on jo jätetty.

7. Lähteet

Jonna Mononen & Peter Smeds 2011; Nykytilakartoitus, Outdoors Finland – Discover Pohjanmaa - Esiselvityshanke. Vaasan ammattikorkeakoulu, Other publications C9

8. Liitteet

- Muistio - hauenkalastusseminaari
- Koulutustarveselvitys
- Google Analytics -raportti